

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ «ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ: ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ» (2 ^{ος} Κύκλος Σπουδών)		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	BY5	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β' - ΕΑΡΙΝΟ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ: ΘΕΩΡΗΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		6 ώρες διδασκαλίας ανά δεκαπενθήμερο	7,5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Γενικού Υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.sed.uth.gr/index.php/gr/studies-postgraduate/msc-special-education/2014-03-18-07-13-25		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i> - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β - Περληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές/ήτριες μέσα από την παρουσίαση των διαφοροποιημένων θεωρητικών θέσεων και ερευνητικών δεδομένων να γνωρίσουν τη φύση, τη συμπτωματολογία και τα αίτια των Μαθησιακών Δυσκολιών, τόσο από τη βιολογική όσο και την ψυχοπαιδαγωγική οπτική του φαινομένου. Έμφαση θα δοθεί στην «κλινική» εικόνα των ατόμων με μαθησιακές δυσκολίες μέσα από την παράθεση των χαρακτηριστικών των μαθητών στο γνωστικό-μαθησιακό και στον ψυχοκοινωνικό τομέα. Επιπλέον, θα παρουσιαστούν σύντομα σύγχρονα προγράμματα για την αντιμετώπιση των ΜΔ, ώστε να μνηθούν στο σχεδιασμό

βασικών στρατηγικών αντιμετώπισής των ΜΔ στη σχολική τάξη. Πιο συγκεκριμένα αναμένεται:

Σε επίπεδο γνώσεων:

- να γνωρίζουν και να κατανοούν τη φύση των Μαθησιακών Δυσκολιών.
- να αναγνωρίζουν τη συμπτωματολογία και τα αίτια των Μαθησιακών Δυσκολιών
- να γνωρίζουν τους τύπους και τα χαρακτηριστικά των Ειδικών Μαθησιακών Δυσκολιών
- να γνωρίζουν βασικές προσεγγίσεις στην αντιμετώπιση των Μαθησιακών Δυσκολιών

Σε επίπεδο ικανοτήτων:

- να αξιοποιούν τις αποκληθείσες γνώσεις στην εκπαιδευτική πρακτική
- να διακρίνουν τις ΜΔ με βάση τα νευρο-γνωστικά τους αίτια
- να είναι ικανοί να σχεδιάσουν βασικές στρατηγικές αντιμετώπισής των ΜΔ με προσαρμογές στη σχολική τάξη
- να αναγνωρίζουν και να αξιοποιούν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τα μαθησιακά στυλ των παιδιών με ειδικές μαθησιακές δυσκολίες
- να αξιοποιούν τα επιστημονικά ευρήματα στη συμβουλευτική γονέων μαθητών με ΜΔ

Σε επίπεδο στάσεων:

- να συνειδητοποιήσουν και να αποδεχτούν τις δυνατότητες των μαθητών με ΜΔ
- να αμφισβητούν αναχρονιστικές αντιλήψεις σχετικά με τις ΜΔ και να υιοθετούν σύγχρονες αντιλήψεις και τεχνικές
- να αναγνωρίζουν και να αποδέχονται την ιδιαιτερότητα των μαθητών με ΜΔ

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Αυτόνομη και ομαδική εργασία
- Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Οριοθέτηση των Μαθησιακών Δυσκολιών σε σχέση με συναφείς όρους.
Ιστορική εξέλιξη των Μαθησιακών Δυσκολιών. Κατηγορίες ΜΔ.
Γενικευμένες και Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες.
Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες (Δυσλεξία, Δυσγραφία, Δυσορθογραφία, Μαθησιακές Δυσκολίες στα Μαθηματικά).
Αιτιολογικοί παράγοντες και νευρογνωστικά χαρακτηριστικά.
Από την αξιολόγηση στην αντιμετώπιση των ΜΔ
Σύγχρονα προγράμματα για τις ΜΔ
Η αντιμετώπιση των ΜΔ στην τάξη (Καθολικός σχεδιασμός - Προσαρμογές και τροποποιήσεις)
Ανταπόκριση στη διδασκαλία και στην παρέμβαση-RtI (βασικό πλαίσιο, πολυεπίπεδη διδασκαλία)
Μοντέλα του RtI (Βασικό/τυποποιημένο μοντέλο , Μοντέλο επίλυσης προβλήματος)
Παρουσιάσεις εργασιών - Συζήτηση

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Ηλεκτρονικού Υπολογιστή στη διδασκαλία με προβολή διαφανειών, βίντεο κλπ. Χρήση Τ.Π.Ε. στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	36
	Ομαδική Εργασία	24
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	110
	Συγγραφή εργασίας	40
	Σύνολο Μαθήματος	210
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται με εκπόνηση, συγγραφή και παρουσίαση εργασίας σε επιλεγμένους θεματικούς άξονες του μαθήματος στην ελληνική γλώσσα. Τα κριτήρια αξιολόγησης είναι ρητά προσδιορισμένα από την αρχή του εξαμήνου και γνωστοποιούνται στους /στις φοιτητές/ήτριες τόσο στην εναρκτήρια συνάντηση, όσο και μέσω του περιγράμματος του μαθήματος το οποίο αναρτάται στο στο e-class, στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ. και επιπλέον αποστέλλεται στην προσωπική ηλεκτρονική διεύθυνση (e-mail) κάθε φοιτητή/τριας τουλάχιστον δυο εβδομάδες πριν την έναρξη των μαθημάτων.	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βλάχος, Φ. & Παπαδημητρίου, Α. (2003). Διερεύνηση των προβλημάτων γραφής σε παιδιά σχολικής ηλικίας. <i>Επιστημονική Επετηρίδα Τμήματος Ψυχολογίας Α.Π.Θ.</i>, Τόμος Ε', 369-381. Βλάχος, Φ. (2010). Δυσλεξία: Μια συνθετική προσέγγιση αιτιολογικών θεωριών. <i>Hellenic Journal of Psychology</i>, 7, 205-240. Βλάχος, Φ. (2013). Η συμβολή των νευροεπιστημών στη διερεύνηση της μαθηματικής σκέψης και των διαταραχών της. <i>Πρακτικά 3ου Πανελληνίου</i>

Συνέδριου Ειδικής Εκπαίδευσης. Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη. ISBN: 978-960-333-781-2

Βλάχος, Φ., & Νησιώτου, Ι. (2013). Γονίδια της δυσλεξίας; *Παιδιατρική*, 76, 20-25.

Καλοστύπη - Χρυσοβαλάντου, Κ. Χορλιαφάκη, Μ. Βλάχος, Φ. (2017). Χαρακτηριστικά παιδιών και εφήβων με Μαθησιακές Δυσκολίες στα Μαθηματικά. Στο Ζ. Κρόκου (επιμ.): *Πρακτικά 4ου Πανελλήνιου Συνέδριου Ειδικής Εκπαίδευσης: Σύγχρονες Τάσεις και Προτάσεις στην Ειδική Εκπαίδευση - Ε ΤΟΜΟΣ*, (σελ. 363-374). e-book, Βόλος: Readnet Publications. ISBN: 978-618-54980-2-3

Καραγιάννη Αικ., Τσιμητάκη, Ειρ., Βλάχος, Φ. (2017). Νευρο-γνωστικά ελλείμματα, ετερογένεια και υποτύποι στις μαθησιακές δυσκολίες στα μαθηματικά. Στο Ι. Κοσμόπουλος (επιμ.): *Πρακτικά 4ου Πανελλήνιου Συνέδριου Ειδικής Εκπαίδευσης: Σύγχρονες Τάσεις και Προτάσεις στην Ειδική Εκπαίδευση - Ε ΤΟΜΟΣ*, (σελ. 347-362). e-book, Βόλος: Readnet Publications. ISBN: 978-618-54980-2-3

Κουνούκλα, Μ., Μίχα, Μ.-Ε., Βλάχος, Φ. (2017). Δυσλεξία και μαθησιακές δυσκολίες στα μαθηματικά. Στο Ι. Κοσμόπουλος (επιμ.): *Πρακτικά 4ου Πανελλήνιου Συνέδριου Ειδικής Εκπαίδευσης: Σύγχρονες Τάσεις και Προτάσεις στην Ειδική Εκπαίδευση - Ε ΤΟΜΟΣ*, (σελ. 335-346). e-book, Βόλος: Readnet Publications. ISBN: 978-618-54980-2-3

Κοκκινιώτη Μ.-Α., Πρεβέντας, Ε., Τσιριγώτη, Π., Τσιτσέλη, Κ., Βλάχος, Φ. (2017). Αναπτυξιακή Δυσαριθμησία: Από τα θεωρητικά μοντέλα στις παρεμβάσεις. Στο Ι. Κοσμόπουλος (επιμ.): *Πρακτικά 4ου Πανελλήνιου Συνέδριου Ειδικής Εκπαίδευσης: Σύγχρονες Τάσεις και Προτάσεις στην Ειδική Εκπαίδευση - Ε ΤΟΜΟΣ*, (σελ. 319-334). e-book, Βόλος: Readnet Publications. ISBN: 978-618-54980-2-3.

Παπανικολάου, Α. Τζάκου, Ε. Βλάχος, Φ. (2017). Σύγχρονα μοντέλα πολλαπλών ελλειμμάτων για την αναπτυξιακή δυσλεξία. *Ελληνική Επιθεώρηση Ειδικής Αγωγής*, 5, 79-98.

Παυλίδου, Μ. Τέλιου, Ε. Βλάχος, Φ. (2017). Ετερογένεια στο γνωστικό προφίλ των δυσλεξικών *Ελληνική Επιθεώρηση Ειδικής Αγωγής*, 5, 17-36.

Πολυχρόνη, Φ. (2011). *Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες*. Αθήνα: Πεδίο

Τζουριάδου, Μ. (2011). *Μαθησιακές Δυσκολίες: Θέματα ερμηνείας και αντιμετώπισης*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις "Προμηθεύς".

Tzivinikou, S. (2014). Universal Design for Learning-Application in higher education: A Greek paradigm, *Problems of Education in the 21st Century*, 60(60): 156–166.

Tzivinikou, S. (2015). Collaboration between general and special education teachers: Developing co-teaching skills in heterogeneous classes. *Problems of education in the 21st century*, 64, 108-119.

Τζιβινίκου, Σ., (2015). Μαθησιακές δυσκολίες - διδακτικές παρεμβάσεις. [ηλεκτρ. βιβλ.] Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. Διαθέσιμο στο: <http://hdl.handle.net/11419/5332>

Τζιβινίκου, Σ. (2019). *Αξιολογώ Σχεδιάζω Διδάσκω. Αποτελεσματικές Παρεμβάσεις στην Ανάγνωση και τη Γραφή για μαθητές με μαθησιακές και άλλες δυσκολίες*. Βόλος: Readnet Publications.